

Teologisen teemapäivän antia

Teksti ja kuvat: Ville Auvinen

STI järjesti lokakuun alussa teologisen teemapäivän kirkkokysymyksestä. Helsingin Luther-saliin kokoontui noin 30 osallistujaa, jotka edustivat STI:n jäsenjärjestöjä, STI:tä sekä opiskelijoita. STI:n eräs tehtävä on toimia jäsenjärjestöjensä yhteistoimintaelimenä, ja siksi tämänkaltaisten kokoontumisten järjestäminen kuuluu sen ydintoimintaan. Järjestöt esittivät oman näkemyksensä siitä, mikä kirkko on, mitkä ovat Suomen evankelisluterilaiseen kirkkoon ja sen herätysliikejärjestöjen suhteisiin liittyvät suurimmat ongelmat ja minkälaisia ratkaisuja niihin voisi olla. Maallikon puheenvuoron ja järjestöjen lyhyiden alustusten jälkeen keskusteltiin ensin pienemmissä ryhmissä ja sitten yleiskeskusteluna esiin nousseista kysymyksistä.

Päivän aikana kävi ilmi, että pääosin järjestöt näkevät kirkon tilanteen ja herätysliikejärjestöjen haasteet samanlaisina. Kirkossa ja erityisesti sen suhtautumisessa herätysliikkeisiin todettiin olevan paljon sekä teologisia että käytännöllisiä ongelmia, joskin muistutettiin myös siitä, että yhä edelleen seurakunnat tekevät paljon arvokasta työtä monella eri saralla. Lisäksi huomautettiin, että kirkko näyttäytyy kovin erilaisena ruuhka-Suomessa ja pohjoisempana vaikkapa niin sanotulla Pohjanmaan raamattuvyöhykkeellä. Järjestöt tahtovat joka tapauksessa jatkaa toimintaansa kirkon sisällä, mutta ei kuitenkaan kaikkea kirkossa tapahtuvaa hyväksyen. Tämä ilmaistiin esimerkiksi sanomalla, että ”toimimme kirkossa, ei rakkikoirana räksyttäen, mutta tarpeen tullen vahtikoi-

rana ärähtäen” tai toteamalla, että toteutamme ”kriittistä solidaarisuutta kirkon kanssa”. Parissa puheenvuorossa tosin pohdittiin sitäkin, mitä seuraisi Suomen ev.lut. kirkon ulkopuolelle jäämisestä.

Monessa puheenvuorossa nousi esiin kysymys henkilöseurakunnista. Suomalainen malli, niin sanottu parokiaalinen seurakuntamalli, jossa kirkon jäsenen seurakunta määräytyy tiukasti asuinpaikan mukaan, on kansainvälisesti arvioiden eriskummallinen. Henkilöseurakuntamalli, jossa jokainen saa itse päättää, mihin seurakuntaan tahtoo kuulua, voisi motivoida monia sellaisia, jotka nyt ovat eronneet luterilaisen kirkon jäsenyydestä, edelleen pysymään jäseninä. Toisaalta henkilöseurakunnat ovat jo nyt käytännössä todellisuutta esimerkiksi järjestöjen jumalanpalvelusyhteisöjen muodossa, ja siksi olisi aika hyväksyä ne myös virallisesti osaksi kirkon rakennetta. Keskustelijoiden joukossa oli kolme kirkolliskokousedustajaa, ja he totesivat arvionaan, että aikaisemmin kirkon päättävissä elimissä henkilöseurakuntamallia on vastustettu ehdottomasti, mutta nyt suhtautuminen on muuttunut positiivisemmaksi.

Paljon keskustelua herätti kysymys

siitä, miten suhtaudutaan Suomen ev.lut. kirkon jäsenyydestä eronneisiin, jotka kuitenkin jakavat luterilaisen uskonnäemyksen. Erityisesti puheenvuorot konkretisoituivat siihen, tulisiko heille jakaa ehtoollista järjestöjen jumalanpalveluksissa. Polttopisteessä oli myös kysymys siitä, mitä kirkkoon kuulumisen tarkoittaa teologisessa mielessä. Onko todellisen kirkkoon kuulumisen edellytyksenä virallinen kuuluminen kirkko-organisaatioon, vai toteutuuko todellinen kirkkoon kuuluminen jumalanpalvelus- ja ehtoollisyhteisöissä ilmankin rekisteröityä jäsenyyttä? Tästä kysymyksestä kaikki keskusteluun osallistuneet eivät olleet yksimielisiä. Ehtoollisen kaikki sanoivat käytännössä jakavansa myös kirkosta eronneille, mutta periaatteellisella tasolla tästäkin asiasta esitettiin erilaisia näkemyksiä.

Teologiseen päivään osallistuneet olivat tyytyväisiä päivän antiin ja erityisesti mahdollisuuteen keskustella muiden järjestöjen edustajien kanssa ajankohtaisista ja polttavista teemoista. Eräs päivään osallistunut kirjoitti palautteessa: ”Koin arvokkaaksi ja tärkeäksi ylipäänsä kohtaamisen ja keskustelun muiden STI:n jäsenjärjestöjen edustajien kanssa.”

